

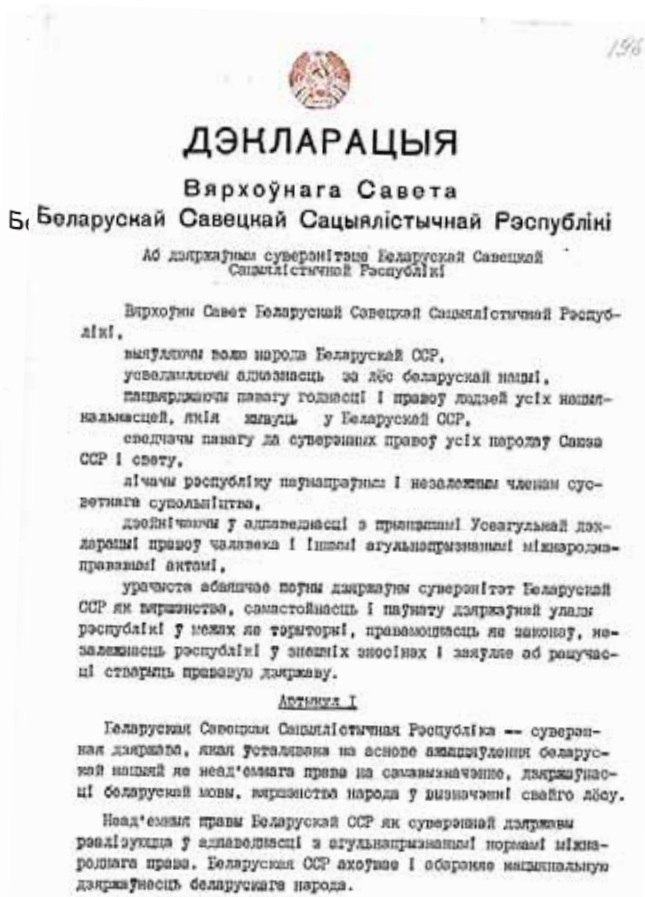
Наша СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 30 (1545) 29 ЛПЕНЯ 2021 г.

27 ліпеня -31-я ўгодкі прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі

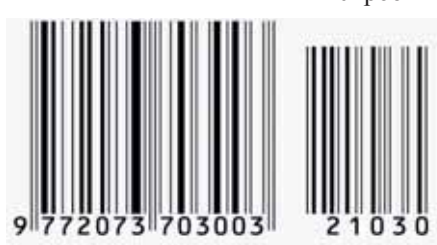

Дзясяткі тысяч дэманстрантаў пад бел-чырвона-белымі сцягамі на плошчы перад Домам ураду ў Менску. Такім быў 1990 год, у якім 27 ліпеня была прынятая Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце БССР.

Пра значэнне гэтага дакумента гаварыў год таму назад на пасяджэнні клуба імя Вітаўта Вялікага былы дэпутат Вярхоўнага савета XII склікання Лявон Баршчэўскі:
- Яна дала аснову, магчымасць працаваць. У нас пасля год фактычна аказаўся, год калі мы маглі ўжо мець напрацоўкі па самых важных пунктах: па незалежнай банкаўскай сістэме, эканоміцы, закон аб грамадзянстве распрацавалі, аб адукацыі самастойныя законы. Мы атрымалі гэты год і 25 жніўня мы былі намнога больш гатовыя да таго, каб дэ-юрэ афармяць незалежнасць 25 жніўня 1991 года, чым 27 ліпеня 1990 года, бо ў нас ужо была напрацавана база.

Праз год 27 ліпеня было абвешчана выходным днём, дзяржаўным святам - Днём незалежнасці.

Памяняліся часы і прыярытэты, але беларусы працягваюць шанаваць і адзначаць 27 ліпеня. Так, на працягу дзесяцігоддзяў 27 ліпеня з года ў год адзначаецца грамадскасцю Лідчыны. І выклікаюць толькі здзіўленне спробы прынізіць значэнне гэтай даты, з якога боку гэтыя спробы не пачыналіся б.

27 ліпеня было ў нашай гісторыі, у гісторыі ды памяці народа і застаецца.
Я. Грынкевіч.

ПОМНИК-КАМЕНЬ ЛЯ КАСЦЁЛА СВЯТЫХ АПОСТАЛАЎ ПЯТРА І ПАЎЛА ў Г. ІЎІ

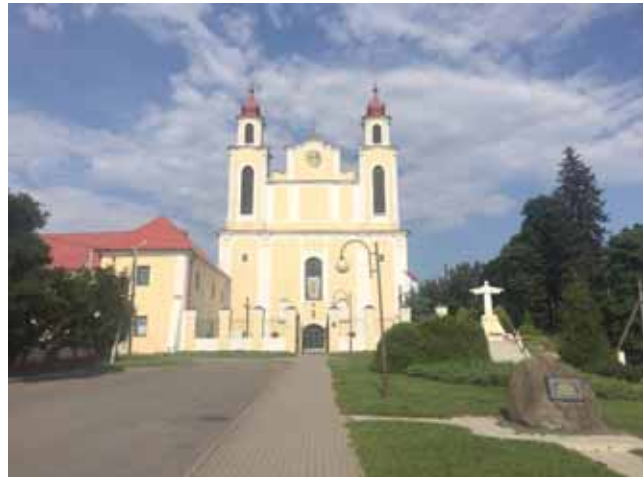
Днямі адбылося асвячэнне помніка-каменя з выявай Маці Божай Вастрабрамскай каля касцёла св. Пятра і Паўла ў г. Іўі.

Такім чынам, спраўдзілася даўняя мара і задума мясцовага ўраджэнца, жыхара г. Ліды, актывіста ТБМ, сапраўднага патрыёта Беларусі. На камені, вышынёю каля 2 метраў і вагою каля 5 тон, выбіты па-беларуску цудоўны выраз: "ЛЮБИ АЙЧЫНУ СВАЮ - РАБІ ДАБРО - АДКАЗВАЙ ПЕРАД БОГАМ"

Гэтыя словы былі дэвізам шляхты ў часы ВКЛ, і якраз у тыя часы і быў пабудаваны касцёл св. Пятра і Паўла і кляштар бернардынаў - помнік архітэктуры XV-XVIII стагоддзяў у Іўі.

Пасярэдзіне каменя замацаваны абраз Маці Божай Вастрабрамскай, аякункі зямель беларускіх і літоўскіх, выкананы з бронзы па індывідуальнай замове. Помнік-камень, як пазначана на шыльдачцы, усталяваны на знак павагі да Касцёла, удзячнасці і любові да роднай зямлі, дзеля захавання светлай памяці бацькоў і землякоў.

Істотна дапамог у распрацоўцы эскіза помніка-каменя і яго ўсталяванні вядомы лідскі разьбяр па дрэве Іван Мікулка (на фота).

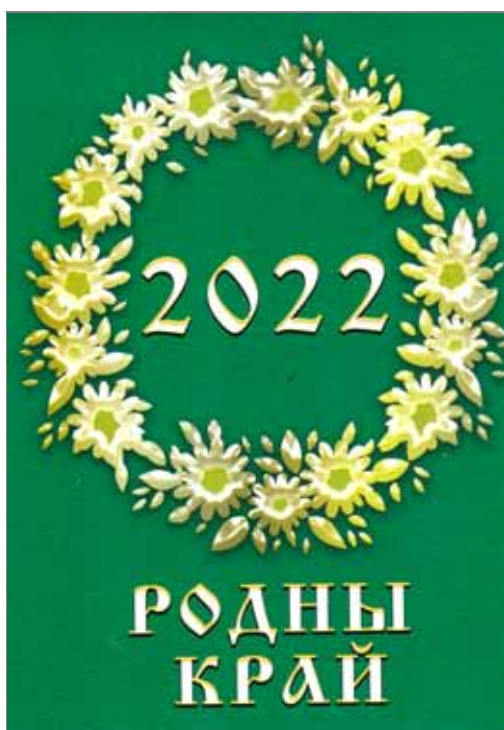

Наш кар.

Выйшаў з друку адрывны календар "Родны край" на 2022 год

Менскае выдавецтва "Беларусь" парупілася загадзя і выпусціла беларускі адрывны календар "Родны край" на 2022 год. Календар ужо прадаецца ў кнігарнях Беларусі. Наклад яго 4000 асобнікаў. На старонках календара аматары беларускай гісторыі і культуры знойдуць цікавыя звесткі пра жыццё і дзейнасць знакамітых асоб Беларусі - юбіляраў 2022 года: вучоных, пісьменнікаў, актёраў, мастакоў, архітэктараў, дасягненні якіх сталі гонарам краіны. Сярод іх - 100-годдзе даследчыка літаратуры Уладзіміра Калесніка, 75-годдзе паэта Юрка Голуба, 120-годдзе балетмайстра Івана Хвораста, 80-годдзе гісторыка Міхася Ткачова, 100-годдзе драматурга Алеся Махначы, 155-годдзе заснавальніка беларускай нацыянальнай гістарыяграфіі Мітрафана Доўнар-Запольскага, 320-годдзе дзяржаўнага дзеяча Міхала Казіміра Радзівіла Рыбанькі, 120-годдзе паэта Язэпа Пушчы, 90-годдзе скульптара Анатоля Анікейчыка, 140-годдзе Янкі Купалы і Якуба Коласа, 100-годдзе кампазітара Генрыха Вагнера, 85-годдзе паэта Міколы Купрэва і іншыя. Значнае месца ў календары займаюць матэрыялы на тэмы выхавання дзяцей і медыцыны, спорту і турызму, прыроды і экалогіі, здаровага ладу жыцця і правільнага харчавання, падабраныя з улікам сучасных даследаванняў вучоных. Аматыры пазіі працягваюць неўміручы вершаваныя радкі класікаў беларускай літаратуры Якуба Коласа, Максіма Багдановіча, Паўлюка Труса, Уладзіміра Дубоўкі, Цішкі Гартнага і іншых літаратараў. Склалі календар Алеся Даўгушова і Тацяна Мартыненка.

Барыс Баль, Беларускае Радыё Рацыя.

Ва Універсітэце імя Гілевіча прайшоў ператрус

У прыватным Універсітэце імя Ніла Гілевіча прайшоў ператрус, паведаміў выканаўца абавязкаў рэктара Алег Трусаў на сваёй старонцы ў "Фэйсбуку". "Забралі некаторыя кнігі з бібліятэкі. Памяшканне апячаталі", - напісаў ён. Універсітэт размешчаны ў раёне Менскага трактарнага завода на вул. Шчарбакова.

У 2017 годзе Менгарвыканкам зарэгістраваў Універсітэт імя Ніла Гілевіча ў якасці структурнага падраздзялення "Таварыства беларускай мовы". Неўзабаве быў зарэгістраваны статут ВНУ, згодна з якім навучанне студэнтаў у перспектыве павінна весціся па 56 спецыяльнасцях. Падчас "Вялікай размовы з прэзідэнтам" 1 сакавіка 2019 года, у якой удзельнічаў Алег Трусаў, Аляксандр Лукашэнка станоўча ацаніў стварэнне ўніверсітэта.

- Тое, што вы там - гэта трэба пацікавіцца - універсітэт стварылі самі, не спадзеючыся ні на каго, -

ну, гэта добра, - сказаў А. Лукашэнка. У той жа час ён папярэдзіў:

- Толькі каб гэта быў, Алег, правільны ўніверсітэт. Ну мы ж з табой ужо пражылі нямала часу. Каб рускую мову паважалі і вывучалі.

У студзені кіраўніцтва ВНУ з-за сітуацыі ў краіне спыніла працэс падрыхтоўкі і зацвярджэння дакументаў, неабходных для атрымання ліцэнзіі Міністэрства адукацыі на навучанне студэнтаў.

- Пасля падзей у жніўні 2020 года мы проста спынілі ўсе гэтыя справы, усе адносіны з Міністэрствам адукацыі, таму што няма сэнсу гэтым займацца, улічваючы сітуацыю ў краіне, - заявіў БелаПАН Трусаў. - Будзем чакаць лепшых часоў. Пакуль не зменіцца сітуацыя ў краіне, афіцыйна працягваць [працэс атрымання ліцэнзіі] - пустая справа, бо зразумела, што нічога мы не атрымаем. Але мы спадзяёмся на лепшае, можа, да канца года ўсё зменіцца, спадзяёмся на станоўчыя змены... Але праца ідзе, універсітэт працуе - пішам падручнікі. Плануем за гэты год напісаць тры падручнікі па германістыцы, а таксама выдаць беларускамоўны падручнік па паланістыцы, - сказаў в.а. рэктара.

belapan.by

Беларускамоўная "Рэгіянальная газета" прыпыняе выхад друкаванай версіі

Такую абвестку выданне зрабіла на сваім сайце. "Дарагія чытачы папяровай "Рэгіянальнай газеты"! - гаворыцца ў звароце да чытачоў. - На жаль, нумар за 23 ліпеня па незалежных ад рэдакцыі прычынах вы не атрымаеце. Як і наступныя. Просім у вас прабачэння і спадзяёмся на разуменне сітуацыі".

19 ліпеня ў рэдакцыю недзяржаўнай "Рэгіянальнай газеты" ў Маладзечне прыходзілі сілавікі. Тады ж затрымлівалі журналістак Зою Хруцкую і Настасю Уткіну. Таксама ў той дзень прыходзілі дадому да галоўнага рэдактара Аляксандра Манцэвіча. Яго разам з жонкай звезлі на допыт.

"Рэгіянальная газета"

больш за 25 гадоў пісала пра падзеі ў сямі суседніх раёнах Менскай і Гарадзенскай абласцей (Маладзечанскім, Вілейскім, Мядзельскім, Валожынскім, Смагонскім, Астравецкім, Ашмянскім).

"Рэгіянальная газета" ўсе гэтыя гады цвёрда трымалася беларускай мовы, несучы беларускасць ва ўсе згаданыя раёны, выконваючы па вялікім рахунку місію ТБМ, бо тут, акрамя Валожынскага раёна, структуры ТБМ або спяць, або адсутнічаюць зусім. Цяпер жа, не забягаючы наперад, не даючы ніякіх ацэнак, можам канстатаваць, што з 23 ліпеня беларускай мовы ў гэтых раёнах стала менш.

novychas.by

Пайшла з жыцця найстарэйшая прадстаўніца роду Радзівілаў

У аўторак, 20 ліпеня, на 104 годзе жыцця, памерла княгіня Альжбета Радзівіл - дачка перадапошняга гаспадара Нясвіжскага замка Альбрэхта Радзівіла і англічанкі Дорасі Паркер Дыкан. Пра гэта паведаміў яе сваяк Машей Радзівіл.

- Пайшоў з жыцця незвычайны чалавек. Сведка некалькіх эпох. Апошні чалавек, для якога замак Радзівілаў у Нясвіжы быў проста домам. Спачывай з мірам, - напісаў у Facebook Машей Радзівіл.

Альжбета нарадзілася ў Лондане ў 1917 годзе. Альбрэхт Радзівіл адправіў жонку нараджаць у Англію, бо здарылася рэвалюцыя.

Альжбета Радзівіл са сваім бацькам. Фота: belaruspartisan.by

Маленькая Альжбета Радзівіл. Фота: ljplus.ru

Бацькі пражылі разам нядоўга, і пасля расставання Альжбета жыла разам з маці ў Парыжы, а на вакацыі ездзіла да бацькі ў Нясвіж - да 1935 года, пакуль ён не пайшоў з жыцця.

Пані Альжбета ніколі не жалілася на лёс. У яе былі два шлюбы, у першым нарадзіўся сын Альбрэхт Чартарыйскі. Другі раз яна выйшла замуж за дыпламата Яна Тамашэўскага, які да вайны быў амбасадарам Польшчы ў Партугаліі. У гэтым шлюбе яна таксама нарадзіла сына. Жыла ў Швейцарыі, Партугаліі, Англіі, шмат гадоў у Францыі. У канцы 80-х пераехала бліжэй - у Польшчу, у Варшаву.

Пасля гэтага Альжбета змагла трапіць у родныя мясціны толькі ў 1993 годзе. Як здарыўся той візіт, апісаў у сваёй кнізе "Беларускія скарбы за мяжой" гісторык Адам Мальдзіс. Ён пазнаёміўся са спадчынніцай магнацкага роду ў Лондане.

"Гутарка пачалася з абвіна-

вчванняў:

- Вы, бальшавікі, адабралі ў нас Нясвіж, разрабавалі маёмасць, такую пышную маляўнічую галерэю. Зараз давядзецца вам усё вяртаць нам.

- Памілуйце, княгіня, цяперашні ўрад, незалежная Беларусь, не можа несці адказнасць за зробленае іншай дзяржавай, сталінскай уладай. Ды і каму - "нам"? Наколькі я ведаю, у Радзівілаў дзейнічала вельмі разумнае права маярату: каб не драбніць маёмасць, не спараджаць канфлікты, уся ўласнасць па спадчыне пераходзіла ў рукі старэйшага сына ці старэйшага мужчыны ў родзе. Менавіта гэта дазволіла Радзівілам сканцэнтраваць незлічоныя багаці. Зараз, ведаю, такія правы - у Антонія Радзівіла, які жыве дзесьці недалёка ад Лондана, але і яны сёння чыста намінальныя, этыкетныя. У той жа Польшчы, на якую вы спасылаетесь, магнацкія латыфундыі, скажам, Нябораў, застаюцца ў руках дзяржавы.

- Дзе ж тады справядлівасць?
- А дзе ж тады логіка? Дяпуцім, адбудзецца цуд і вам асабіста вернуць Нясвіж. Што вы з ім зробіце? Рэстаўруеце замак, адродзіце музей? Гэта сёння па плячы толькі дзяржаве.

- А нам тады што застаецца?

У маладосці Альжбета была вельмі прыгожая. Фота: архіў

- А вам застаецца садзейнічаць, дапамагаць. Менавіта такіх поглядаў прытрымваецца Антоні Радзівіл. Дарэчы, я перапісваюся з ім...

Апошні яе візіт у Беларусь адбыўся ў 2009 годзе. Тады 93-гадовая княгіня разам з іншымі прадстаўнікамі роду Радзівілаў наведла родныя мясціны: Нясвіж, Мір, Паланечку і Ішкалдзь.

- Гэта вялікая ганьба, што вы ў Беларусі не гаворыце па беларуску... Я адмыслова прыслухоўваюся ўжо колькі дзён... Ведаеце, калі б нас не пагналі адсюль у 1939-м, я сёння размаўляла б па-беларуску. Бо мой бацька з нясвіжцамі размаўляў выключна па беларуску, - казала яна падчас візіту.

Альжбета Радзівіл дапамагала рэстаўраваць Нясвіжскага замка, бо памятала, як ён выглядаў у часы яе дзяцінства.

Паводле СМІ.

Альжбета Радзівіл у Нясвіжскім касцёле. Фота: belarus.by

(Працяг. Пачатак у папярэднім нумары.)

V

Цётка, Ларыса Геніюш,
Зоська Верас, Дземідовіч Надзея -
З галоўных постацяў
беларускага духоўнага іканастасу.

***

Бог пасылае Айчыне
Такіх жанчын
Як прыклад і для мужчын таксама.

***

Сумленныя працаўніцы Бога
На ніве святой і знявечанай
Беларушчыны.

***

Іх вока і сэрца ніколі
Не абміналі ўвагай таго,
Што сутнасць Айчыны складала.

***

Слёзы Айчыны - у іх сэрцах,
Слёзы, якія павінна выцерці
Геройскім жыццём сваім.

***

Прысутнасць такіх жанчын
На зямлі
Аблягчае Айчыны лёс.

***

Яны ведалі, помнілі ўсё,
Каб паведаць Сусвету
Пра сутаргі Беларусі.

***

Іх спадзевы на Бога
Мелі працяг у іх гераічных
Жыццях.

***

Рубцы на сэрцы Айчыны
Сышліся, адбіліся
На сэрцах спагадных іх.

***

Айчына! За трагічны лёс -
І твой, і мой
Шчэ больш цябе люблю.

***

Да супраціву Айчыны
Яны далучалі свой супраціў,
А часта і пачыналі той супраціў.

***

Сярод жанчын,
Больш шчодрых і спагадлівых,
Чым беларускі, не так і многа ў свеце.

***

Беларусь - жаночага роду,
Яна ім - сястра і маці...
Дык ці не ім яе ратаваць?!

***

Яны не сыходзілі
ў пустэльніцы, у самотніцы,
Айчыны лёс
Падзялілі яны.

***

Правалу ў любові
Да Айчыны, да роднага краю
У такіх людзей не бывае.

***

За спінамі іх - Скарына, Цяпінскі, Будны,
За імі няскораная
Беларусь.

***

Як у сэрцы не мець любові
Да такіх мужчын-патрыётаў,
Як Багушэвіч, Чаховіч, Купала, Колас,

***

Багдановіч, Гарэцкі, Тэраўскі, Гарун,
Краўцоў, браты Луцкевічы, Шантыр,
Эпімах-Шыпіла, Доўнар-Запольскі,

***

Карскі, Ластоўскі, Шчакаціхін, Лёсік,
Захарка, Абрамчык, Ігнаціўскі,
Галубок, Буйніцкі, Уласаў,

***

Смоліч, генерал Аляксееўскі, Езавітаў,
Лістапад, Замоцін, Прышчэпаў,
Дудар, Улашчык і многіх іншых.

***

А як не ўзгадаць
княгіню Анастасію Слуцкую,
Палкоўніка Эмілію Плятэр,
Дачку Дуніна-Марцынкевіча Камілу
і іншых ?!

***

Збалелыя душы суграмадзян
Такія жанчыны лекуюць
Праз іх вяртанне да Бацькаўшчыны.

***

У іх служэнні Айчыне
Не было і быць не магло
Ніякіх прабелаў.

***

Яны прымалі промні табуіраванага
Беларускага сонца
І шчодра дзяліліся з іншымі.

***

Разумным, рыцарскім беларусародзіцам
Шырока расчынена брама
У ГУЛАГ.

***

Жанчына ў ГУЛАгу, за дротам
Была прыкладам мужнасці
і духоўным апірышчам
І для паняволеных мужчын.

***

І цяжкая работа, фізічная
Была пад сілу ім;
Не нішчыла душы патэнцыял.

***

Жывая душа за кратамі - нязломная,
Яна не ў мане,
Не ў падлізніцтве.

***

Было дарэмна іх перавыхоўваць
На знямогу і на абьякавасць
Да Бацькаўшчыны мілай.

***

Сэрцы паняволеных патрыётак
Памяталі Беларусь-Айчыну
І марылі там сустрэцца.

***

І пошту супраць іх падключалі,
Патрыятычнае ліставанне перарывалі...
Але...

***

Іх, не атручаных духоўна,
Не раз атруціць фізічна
Імкнуліся.

***

У лёсе драматычным іх
Былі ім абярэгам
Творца й Айчыны.

***

Такія ад пякельнага лёсу свайго
Не адмаўляюцца,
Не перакрэсліваюць яго.

***

Такія жанчыны -
Фартуна на паратунак
Для Беларусі.

***

Віхуры ніякія іх не зламалі,
Наадварот, духоўна
Умацавалі іх.

***

Яшчэ й пры жыцці -
Яны нібы абеліскі
Жывыя.

***

Шчаслівы той,
Хто быў у духоўным кантакце з імі...
Заблудшы, да Айчыны паварочваўся ён.

***

У целе такіх жанчын -
Годных мужчын-герояў
Дух.

***

Яны - і маці, і сёстры, і сяброўкі
Для тых, хто Беларусь нашу
Любіць.

***

А іх слёзы, гаручыя слёзы
Па Айчыне былі
Пераважна.

***

Яны, да ўсяго, - і эстэты:
Для іх зоркі начнога неба
Былі часам пчолкі на кветках і наадварот.

***

Не меней, чым зоркі ў небе,
Кветкі любяць такія жанчыны,
Яны з тымі кветкамі размаўляюць.

***

Яны адрознівалі капяжы
Ад цокату конскіх капытаў
Коннікаў-заваёўнікаў.

***

Яны песняю сталі ў народзе,
Які не прышыблены, не зманкрутаваны,
Які не ў аброці, не ў загарадзі.

***

Хто з імі ў стваральным кантакце,
Таму ў Беларусі нябеснай
Месца - гарантавана.

***

У іх і сэрцы,
І рукі -
Беларускія.

***

Патрыёт і на адчужанай тэрыторыі
Яго Бацькаўшчыны
Застаецца на ўсё жыццё патрыётам.

***

Калі табе, мой суайчыннік,
Не падвязла сустрэцца з жанчынамі гэтымі,
Чытай іх кнігі ўважліва.

***

Яны нам пакінулі кнігі свае -
Навігатары для гартавання
Беларускага духу.

***

Любы радок іх твораў -
Сведчанне пальмянай любові
Да Айчыны і яе сыноў і дачок.

***

У адрозненні ад многіх,
Для народа пішучых,
Яны нікому не затуманьвалі розум.

***

Адраджэнскі іх почырк - нелакраваны,
Палохаў і палохае
Розных нечысціцаў і здрайцаў.

***

Чытаюць іх духаўздымныя кнігі -
Мужнеюць
Нашчадкі вялікіх беларускіх жанчын.

***

І для дзіцячай душы
Ёсць айчынны агенчык
У іх нязмушаных творах.

***

Іх кнігі - не проста кнігі,
А захавальніцы часу
І неспрыяльных умоў для беларушчыны.

***

Бывае: даруем, але
Не забываем...
Свяшчэнная памяць Айчыны!

VI

Айчына - не лёгкая ноша;
І хто яе панясе?!
Былі і будуць і годныя жанчыны...

***

Нялёгка, ой як нялёгка сябе пачуваць
Сярод аслупянялых сучаснікаў -
Суайчыннікаў.

***

Невымерна цяжкая ноша сланова
Для мураша,
Але...

***

Самы надзейны саюзнік
У Айчыны -
Яе патрыёты і патрыёткі.

***

Цень патрыёткі -
Сонечны зайчык
На тле беспамяцтва і бязліўства.

***

Кім і чым
Ганарыцца яшчэ Беларусь?!
Патрыётамі і дзеямі іх.

***

З Айчынай не фліртуець;
Яе - ці любяць,
Ці яе для кагосьці - няма.
(Заканчэнне ў наступным нумары.)

Яўген Гучок

Яркая зорка ў музычнай прасторы Бацькаўшчыны

Юбілей адзначыў на гэтым тыдні найвыбітны беларускі артыст новага часу, мультыінструменталіст і кампазітар Зміцер Вайцюшкевіч, адзін са стваральнікаў і ўдзельнікаў знакавых для сучаснай беларускай музыкальнай культуры праектаў: "Я нарадзіўся тут", "Народны альбом", "Святы вечар", "Бывайце здаровы", аўтар больш за 20 альбомаў найлепшай беларускай музыкі і спеваў, лаўрэат Рок-каранацый у намінацыі "Спеўная паэзія" і іншых, лаўрэат прэміі "За свабоду думкі" імя В. Быкава.

З. Вайцюшкевіч нарадзіўся 20 ліпеня 1971 года ў г. Бярозаўцы Лідскага раёна Гарадзенскай вобласці. Яго родныя шмат гадоў працавалі на знакамітым шклозаводзе "Нёман". Будучы спявак скончыў Лідскае музычнае вучылішча і Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтва па класе кларнета (1995) і музычнае вучылішча імя Глінкі па класе вакалу.

Артыст чэрпае моц і энергію ў прыродзе Наднёманскага краю, праводзіць шмат часу на сваім хутары Вайцюшкі, прытрымліваецца здаровага ладу жыцця ў сугучы з лесам і ракой, развівае сваю агра-сядзібу і ладзіць там рэгіянальныя фестывалы музыкі і паэзіі "Салаўё" і іншыя.

Яго лепшыя велічныя песні "Нё-

Зміцер Вайцюшкевіч плённа супрацоўнічае з еўрапейскімі суперзоркамі, запісвае складанкі на вершы польскіх, шведскіх і чэшскіх паэтаў, праспяваў пераствораныя па-беларуску народныя японскія песні. У 2016 годзе ён выступаў у Чэхіі разам з папулярным бардам Ярамірам Нагавіцам.

Новы дыск песень спевака на вершы Аляксея Пысіна "Вясёлка над плёсам" выйшаў у 2020 годзе. У ім артыст, як і

ман", "Дзе мой край", "Бывайце здаровы", "Наш сцяг" сілкуюць дух беларусаў.

Свядома абраўшы ў маладосці нацыянальныя накірунак у творчасці, у пастаянным руху і развіцці праз удзел у гуртах "Палац" і "KRYWY", Зміцер Вайцюшкевіч выйшаў на шлях сольнай кар'еры і наладзіў плённае супрацоўніцтва з класікамі беларускай паэзіі - Рыгорам Барадуліным і Генадзем Бураўкіным, Уладзімірам Някляевым, і сучаснымі творцамі - Леанідам Дранько-Майсюком і Алесем Ліпаем. 20 гадоў таму ён стварыў свой непаўторны калектыў "WZ-Orkiestra" з адукаваных і таленавітых музыкантаў.

Творчы дыяпазон артыста даволі шырокі і ахоплівае вядомыя нацыянальныя гімны, патрыятычныя песні, баллады, гарадскі шансон, спеўную паэзію.

дзесяць гадоў таму ў праекце "Мой сябра Анёлак", звярнуўся да дзіцячай тэматыкі. Быў створаны анімацыйны кліп з запісам дзіцячых песень.

У 2010 і 2018 гадах выдавецтва "Кнігазбор" пры ўдзеле музычных крытыкаў А. Мяльгуя, В. Мартыненкі, З. Падбярэскага, С. Будкіна, журналістаў М. Скоблы, Э. Дзвінскай і іншых выпускала зборнік "Беларускае слова ад спеву", прысвечаны багатай творчай дзейнасці артыста.

Кніга знаходзіцца ў зборах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, а таксама ў музычных і краязнаўчых аддзелах бібліятэк Гародні і Віцебска, у бібліятэках Лідскай музычнай вучэльні і Бярозаўскага Дома культуры.

Э. Дзвінская,

фота аўтара і А. Лявы.

ЗША і Германія дамовіліся наконт "Паўночнага струменя - 2"

Злучэння Штаты і Германія дамовіліся аб завяршэнні праекту "Паўночны струмень - 2" без увядзення амерыканскіх санкцый.

Пра гэта заявіла намесніца дзяржсакратара ЗША Вікторыя Нуланд. Падрабязнасці пагаднення абвясцяць пазней. Нуланд паведаміла толькі некаторыя з іх.

Паводле слоў Нуланд, Вашынгтон і Берлін будуць дамагацца падаўжэння дамовы пра транзіт расейскага газу праз Украіну на 10 гадоў. Тэрмін цяперашняга пагаднення мінае ў 2024 годзе.

Нуланд адзначыла, што ЗША і Германія будуць імкнуцца знізіць эканамічную залежнасць Украіны ад транзіту і паставак расейскага газу. Акрамя таго, нямецкі ўлады будуць дамагацца санкцый у дачыненні да Масквы, калі Расея будзе выкарыстоўваць энергарэсурсы для ціску на іншыя краіны. Украіна атрымае ад Берліна і Вашынгтона фінансавую падтрымку на дыверсіфікацыю крыніц энергарэсурсаў.

Тым часам кіраўнік МЗС Расеі Сяргей Лаўроў, каментуючы дамову ЗША і Германіі наконт "Паўночнага струменя - 2", сказаў, што "любая пагроза санкцый - новая, старая або бягучая - не можа быць прымальнай, паколькі іх можа ўводзіць толькі Рада Бяспекі ААН".

Пасля таго як Вашынгтон афіцыйна пацвердзіў існаванне дамоўленасці з Берлінам па "Паўночным струмені-2", Берлін паведаміў, што Ангела Меркель патэлефанавала прэзідэнту Расіі. Гаворка ішла пра Украіну і транзіт газу

"Тэлефонны званок быў звязаны з

выкананнем менскіх дамоў пра мірнае ўрэгуляванне канфлікту на ўсходзе Украіны. Абмяркоўваліся таксама такія пытанні энергетыкі, як транзіт газу праз Украіну і трубаправод "Паўночны струмень - 2", - гаворыцца ў паведамленні ўрада ФРГ.

У паведамленні на сайце Крамля змест гутаркі перададзены больш дэталёва. Прэс-служба расійскага прэзідэнта паведаміла, што Пуцін выказаў спачуванні Меркель у сувязі з паводкамі на захадзе Германіі, а нямецкі канцлер у адказ "выказала надзею, што ў самы найблізкі час удалася справіцца з ляснымі пажарамі ў Якутыі".

Пасля гэтага Меркель і Пуцін перайшлі да абмеркавання "Паўночнага струменя - 2".

"Лідары здзелены падыходзячым да завяршэння будаўніцтвам газавода "Паўночны струмень - 2". Прэзідэнт Расіі адзначыў паслядоўную прыхільнасць германскага боку да рэалізацыі дадзенага праекта, які носіць вылучна камерцыйны характар і накіраваны на ўмацаванне энергабяспекі Германіі і Еўрасаюза. Ангела Меркель пайнфармавала пра вынікі абмеркавання сітуацыі вакол газавода падчас нядаўніх перамоў з прэзідэнтам ЗША Джо-зафам Байдэнам у Вашынгтоне. Уладзімір Пуцін даў адпаведныя каментары", - гаворыцца ў паведамленні Масквы.

Таксама ў рэлізе Крамля гаворыцца пра Украіну. У прыватнасці, Пуцін "звярнуў адмысловую ўвагу на прыняты Вярхоўнай радай адкрыта дыскрымінацыйны закон "Пра карэнныя народы Украіны".

Паводле СМІ.

Перамога ў намінацыі "Тэатральная лялька" на "Славянскім базары"

З 15 па 18 ліпеня лідскія майстры аддзела рамёстваў і традыцыйнай культуры ДУ "Лідскі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці" з калегамі з Іўеўскага раёна мелі гонар прадстаўляць дэлегацыю Гарадзеншчыны на XXX Міжнародным фестывалі мастацтваў "Славянскі базар" у Віцебску.

Адметнасцю фестывалю стаў удзел у міжнародным свяцё-конкурсе майстроў народнай цацкі і лялькі "Забава" супрацоўніцы аддзела рамёстваў і народнай творчасці Ірыны Дыдышкі.

У гэтым конкурсе змагалася ўпершыню, - дзялялася ўраджаннем Ірына. - Акрамя прадстаўлення дамашняй калекцыі, трэба за пэўны тэрмін часу зрабіць практычную работу. Творчай задумкай стала батлечная лялька: хітры і гарэзлівы чорцік, які накрываўся плашчом манаха. Вельмі прыемна, што журы высока ацаніла выстаўку лялек з дамашняй калекцыі. Гэта рэгіянальна-этнаграфічныя вобразы, міфалагічныя персанажы, батлечныя лялькі. А вынікам спаборніцтва стала перамога ў намінацыі "Тэатральная лялька" - Дыплом I ступені! Усё так добра атрымалася, дзякуючы падтрымцы і дапамозе маіх калег!

Сёлета майстрыхі з Ліды здзіўлялі мясцовых жыхароў і гасцей горада асноўнымі накірункамі рэгіянальнага рамяства. Каля выстаўкі-кірмаша завіхалася майстар па ткацтве Валянціна Сільвановіч. Увагу людзей прыцягвалі традыцыйныя белаўзорыстыя ручнікі Панямоння, сурвэткі з карункамі, рознакаляровыя ходнікі, палатняныя мужчынскія і жаночыя сарочкі з тканымі ўзорамі, паясы, торбачкі, керамічныя цацкі, свістулькі і іншыя вырабы.

Наш кар.

